

Determination of the expectations of middle school students participating in physical education and sports activities from their families, school principals and teachers

Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılan ortaokul öğrencilerinin aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin belirlenmesi

Gülten Hergüner¹
Mustafa Bar²
Menzure Sibel Yaman³

Abstract

Individuals' living happily and according to social rules is related to good relations with each other and being helpful, respectful for human rights, honest and mentally and physically healthy. Physical education and sports activities can be a strong field of education ensuring the growth, development and behavior changes of students. Therefore, it is important for children to be directed to sports in early ages by families and educators. The expectations of children must be recognized in order to do sports healthily. The purpose of this research is to determine the expectations of Imam Hatip Secondary School and other Secondary School students from family, school principals and teachers regarding the participation to physical education and sports activities and to compare these expectations according to school type and gender. Data were acquired through a questionnaire. Data collection tool is composed of two parts. In the first part, there is a questionnaire named "Determining the

Özet

Bireylerin, toplum kurallarına uygun ve mutlu yaşaması, birbiriyle ilişkilerinin iyi olması, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst, ruhsal ve bedensel yapı itibarıyla sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri öğrencilerin büyüme, gelişme ve davranış değişimlerini sağlayan güçlü bir eğitim alanıdır. Bundan dolayı çocukların küçük yaşlardan itibaren aileler ve eğitimciler tarafından spora yönlendirilmeleri önemli olmaktadır. Sağlıklı bir şekilde spor yapabilmeleri için de çocukların beklentilerinin bilinmesi gereklidir. Bu araştırmanın amacı; İmam hatip ortaokullarında okuyan öğrenciler ile diğer ortaokullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımında aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin belirlenip cinsiyete ve okul türüne göre karşılaştırılmasıdır. Verilere anket uygulamasıyla ulaşılmıştır. Veri toplama aracı, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmacılar tarafından geliştirilmiş "Beden eğitimi ve spor

¹ Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, herguner@sakarya.edu.tr

² Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğt. ve Spor Öğr. ABD, barmustafa@gmail.com

³ Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğt. ve Spor ABD, msibelyaman@hotmail.com

expectations in attending to physical education and sports activities” which was developed by the researchers and demographic information belonging to the students can be found in the second part. A descriptive method was used in the research to find out the current situation. The universe of the research was composed of 2500 students studying in the 5th, 6th, 7th and 8th grade at İmam Hatip and other Secondary Schools. Questionnaire form was applied to 400 volunteer students in the Serdivan Mehmet Demir İmam Hatip Secondary School and Serdivan Zübeyde Hanım Secondary School in Sakarya province selected with random method. SPSS 15.0 for Windows packet program was used in the analysis of the acquired data. Frequency analysis was used in determining percentage distributions and numbers of demographic information of the attendees. Chi-Square analysis was utilized in comparing the expectations of the participants from family, school principals and teachers during their participation to physical education and sports activities by the demographic variables. Significance level in Chi-Square analysis was determined as $p < 0,05$.

In conclusion, the expectations of the students from family, school principals and teachers during their participation to physical education and sports activities were determined. It was also revealed that these expectations differ by the type of school students study and sex.

It is suggested that the results of the research will contribute to determine the expectations of the students attending to the physical education and sports activities, to produce solutions and to meet their needs.

Keywords: Expectation; imam hatip secondary school; physical education; sports.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

etkinliklerine katılımında beklentileri belirleme” anketi, ikinci bölümde ise öğrencilere ait demografik bilgiler bulunmaktadır. Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkartmayı amaçlayan betimsel bir yöntem kullanılmıştır. Bu araştırmanın evrenini 2500 imam hatip ve diğer ortaokullardaki, 5. 6. 7. ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma için tesadüfi yöntemle belirlenen Sakarya ilindeki Serdivan Mehmet Demir İmam Hatip Ortaokulu ile Serdivan Zübeyde Hanım Ortaokulu’ndaki toplam 400 gönüllü öğrenciye anket formu uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 for Windows paket programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgilerinin yüzdelik dağılımlarının ve sayılarının belirlenmesinde frekans analizi kullanılmıştır. Katılımcıların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresi boyunca aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında ise ki-kare analizinden yararlanılmıştır. Ki-kare analizinde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak araştırmada, öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin neler olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bu beklentilerin öğrencilerin okudukları okul türü ve cinsiyete göre de farklılık gösterdiği ortaya konulmuştur.

Bu araştırma sonuçları beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılan öğrencilerin beklentilerinin belirlenmesi ve onlara yönelik çözüm üretilmesi, ihtiyaçlarının giderilmesi açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Beden eğitimi; beklenti; imam hatip ortaokulu; spor.

Giriş

Spor araştırmaları, birçok bilim insanının değişik bakış açılarıyla beden eğitimi ve spor tanımı yapılmasına da vesile olmuştur. Bunlardan bazılarını araştırmamızda yer verilmiştir zira yapılan bu araştırma beden eğitimi ve spor etkinliklerinde beklentileri belirlemeye yöneliktir. Bundan dolayı aşağıda verilen tanımlar, metin ve görüşler çalışmamıza ışık tutması bakımından önem arz etmektedir.

Beden eğitimi; Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır. Oyun, jimnastik ve sportif çalışmalarının tümü ile kişinin bedence sağlam, fikirce uyanık ve ruhen sağlıklı olmasının görüntüsüdür (Arslan, 1979:102). Beden eğitimi etkinlikleri, her bireyin kendi fiziksel sağlık ve yeterliliği ölçüsünde katılacağı, kendini ifade edeceği etkinlikler olduğunu, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi, eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde didaktik olarak gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü, en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü metotlu bir şekilde hareket ettirmesini öğreten faaliyet sistemidir (Öztürk, 1982:9).

Spor, her şeyden önce insan unsuruna hitap ettiği için amaç, ister sağlıklı ve iş verimi yüksek bir toplum yaratmak olsun, ister geleceğe güvenle bakabilecek yapıcı, yaratıcı bir gençlik yetiştirmek olsun, ister sosyal çözülmeye ve yabancılaşmaya karşı kullanılacak bir araç olması özelliğiyle günümüzde çok etkin ve vazgeçilmez bir sosyal olgu durumuna geldiği açık bir gerçektir (Yetim, 2005).

Keten'e göre (1974) spor; insan ruhundaki mücadele ve başarıya azminin tabiat ve sosyal yapı ile karşılıklı ilişki kurmak suretiyle, sistemli ve adil, belirli kurallar içinde, fizik, moral, toplumsal ve karakter kişiliğinin yarışmaya dönüşmesi veya kişinin beden ve ruh sağlığını sağlayıcı ve yapının dengeli olarak geliştirilmesiyle ilgili olan faaliyetlerin başarıya ve yarışmaya dönüşmüş şeklidir.

Toparlamak gerekirse, Beden eğitimi ve spor etkinlikleri, insanın fiziksel ve ruhsal eğitimine olumlu etkilerde bulunurken, kişinin etkinlikler içinde kendini tanımasına ve tanıtmasına, toplum yaşamında yerini almasına da yardımcı olur.

Bir çocuğun sosyalleşmesine etki eden unsurlar; başta ailesi olmak üzere, komşuları, oyun arkadaşları, okul arkadaşları, öğretmenleri ve kitle iletişim araçlarıdır (Özgül, 1996).

Bugün sporun bir eğitim aracı olarak hem de çocuğun bedensel ve ruhsal yönden gelişmesinde büyük rol oynadığı bilinmektedir. Özellikle spor, kemik ve kas gelişiminin sağlıklı olması yanında bütün vücudun kan akımının düzenlenmesi de ve çocukların beden sağlıklarının gelişmesine olanak sağlamaktadır. Zihinsel gelişimde çocuklar yeteneklerini öğrenirken, reflekslerini ve düşünme kapasitelerini geliştirmekte, çabuk karar verebilme, kararı uygulayabilme ve verdiği kararın sonuçlarını üstlenebilme alışkanlıklarını edinebilmektedir. Arkadaşları ile birlikte grup edinimi kazanmakta, sosyalleşmekte kendisini ifade edebilme yeteneği kazanmakta ve en önemlisi yenmeyi ve yenilmeyi her ikisini de kabullenebilme yetisini kazanmaktadır (Erkal ve ark., 1998:120-123).

Bununla birlikte gelişim ve değişim içindeki çocukta bulunan saldırganlığın ve geçimsizliğin törpülenmesi ya da yetişkinin günlük yaşamındaki tek düzeliğin verdiği gerginliğin giderilmesi beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle gerçekleşir. Çocuğun oyun içinde, oyun kurallarına göre hareket etmesini öğrenmesi, yasaları daha kolay tanımasına ve daha uyumlu bir kişi olarak toplumda yerini almasına yardımcı olur. Oyun içinde takım arkadaşlarıyla birlikte ortaklaşa başarı için savaş verilir, taklitler geliştirilir, önlemler alınır. Kendine, takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olabilecek davranışları göstermekten kaçınarak özdenetimle disipline olur. Sporda sağladığı üstün başarısı, kişiliği ve oyun zekâsıyla arkadaşlarına sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliğini de ortaya çıkarır (Harmandar, Özdilek ve Göral, 2000).

Hergüner (2015), "Spor; çeşitli amaçlarla, farklı alanlar kullanılarak, ferdi veya takım halinde, araçlı veya araçsız yapılan, planlı çalışmayı ve kurallara uymayı gerektiren, ağırlık, metre, zaman ölçü birimleri ve sayı ile değerlendirilen, mental ve fiziki rekabete dayalı, performans artırıcı, sosyalleştirici ve eğitici psiko-motor faaliyetlerdir" şeklinde ifade etmiştir.

Spor yapan çocukların zamanın önemini öğrenmeleri ve disiplin kazanmaları çok daha kolay olacaktır. Öyle ki bu disiplini öğrenip yaşamlarında uyguladıkları zaman ders çalışma ve insan ilişkileri konusunda olsun disiplinli bir birey haline gelecek ve kendi hayatının sorumluluğunu üstlenebilmeyi öğreneceklerdir. Spor sayesinde serbest zamanını doldurma problemi olmayacak ve televizyon karşısında saatler geçirme alışkanlığından kurtulmuş olacak ve kötü alışkanlıklardan uzak durması daha kolay olacaktır (Erkal ve ark., 1998:120-123).

Çocuk, beden eğitimi ve spor ile ilgili etkinlikler içinde, organ ve sistemlerinin daha iyi gelişebilmesi için olanak bulur. Bu gelişmelerin sonunda çocuklar, olumlu fiziksel gelişime ve sağlığa sahip olurlar (Şimşek, 2005).

Kişilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaları üzerinde en kuvvetli etki gösteren faktörler ise; aile, birincil gruplar, referans grupları, meslekleri, gelirleri, yaşları, cinsiyetleri ve serbest zaman faaliyetlerine imkân verecek ortamın varlığı şeklinde sıralanmaktadır (Serarslan,1997).

Aileler tarafından spora pozitif değer biçme, nesiller arasında spora ilgiyi arttırır. Bundan başka, aileler de spora katılıyor ya da geçmişte sporla ilgilenmişlerse, yine aileler spor yapmaya devam ediyor ya da düzenli olarak televizyondan spor programlarını seyrediyorlarsa, aileler çocuklarının sporda başarılı olmalarını ümit ediyorlarsa ya da amaçlıyorsa, aileler spora aktif katılım için çocuklarını cesaretlendiriyorlarsa ve spor aile içinde genel bir konuysa, çocuklar sporla daha fazla ilgilenebilir ve katılımında bulunabilir (McKay ve Pearson, 1988).

Bireylerin beden eğitimi ve spor dünyasını görmesini sağlayan ilk birim ailedir. Ailenin sosyalleşme üzerindeki bu etkisi, çocuğun beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa da ne şekilde katılacağını belirlemektedir (Larson,1970).

Çocukların temel eğitim becerilerinin geliştirilmesi yeteneklerinin tespit edilerek başarılı sporcuların bulunması ve yetiştirilmesi sporumuzun geleceği açısından önemlidir. Bunun için de ailelerin sporun bütün faydalarına inanmaları ve okul-aile işbirliğine önem vermeleri gerekmektedir. Kısaca ailelerin çocuklarını bu konuda eğitmeleri için spor kültürüne sahip olmaları gereklidir. Yeterli bilgiye sahip aileler çocuklarını en sağlıklı şekilde spor yapmaları için teşvik edecek ve destek olacaklardır (Hergüner, 1991:91).

Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk ve güçlü etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirler. Bebek aile iletişimlerinin ilk dönemleri doğal olarak oyunsal tarzdadır. Bir çocuk, oyun deneyimlerini ve formal oyunu ilk olarak aile içinde görür (Küntay, 1991). Ailelerin beden eğitimi ve sporla ilgili olması, çocuğun bu aktivitelere katılımında hatta fiziksel aktivitelerin toplumun çoğunluğunca yapılmasında da olumlu bir etkendir (Öztürk, 1998).

Bir eğitim yuvası olan okullarımıza beden eğitimi ve sporun yaygınlaştırılması, sevdirmesi ve teşviki ile ilgili önemli görevler düşmektedir. Spor sevgisi temel eğitim gibi ailede başlatılıp okulda desteklenerek pekiştirildiği takdirde, fert okul ve kitle sporunda geniş bir taban oluşturulabilir (Hergüner, 1992:61).

Böylece beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım da artış olur. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, insanın fiziksel ve ruhsal eğitimine pozitif etkileri olurken, ferdin etkinlikler içinde kendini tanımasını ve geliştirmesini sağlar. Bu tecrübeler insanın sosyal yaşamına yansır ve bireyi çözüm odaklı toplumsal roller üstlenmeye yönlendirir. Bu da yaşamda beklentilerini ortaya koymasına ve bu beklentilerine çözüm aramayı ve araştırma yapmayı öğrenmesini sağlar. Bu bakış açısına dayanarak yapılan bu araştırma ile ortaokullarda okuyan öğrencilerin katıldıkları beden eğitimi ve spor etkinliklerinde aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerini belirlemek olmuştur.

Materyal ve Yöntem

Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkartmayı amaçlayan betimsel bir yöntem kullanılmış. Bu araştırmanın evrenini imam hatip ve diğer ortaokullardaki, 5. 6. 7. ve 8. sınıflarında okuyan 2500 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma için Sakarya ilindeki ortaokullardan tesadüfi yöntemle bir imam hatip ortaokulu bir de diğer ortaokullar arasından bir okul belirlenmiştir. Bu ortaokuldan örneklem olarak belirlenen toplam 400 gönüllü öğrenciye anket formu uygulanmıştır.

Araştırmanın amacı: Bu çalışmanın amacı; İmam Hatip ortaokullarında okuyan öğrenciler ile diğer ortaokullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresi boyunca aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerini belirlemek için karşılaştırılmasını yapmaktır.

Araştırmanın problemi: İmam Hatip ortaokullarında okuyan öğrenciler ile diğer ortaokullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresi boyunca aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentileri nelerdir? Beklentiler öğrencilerin demografik bilgilerine göre farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın alt problemleri:

- 1: Okul türüne göre beklentilerinde farklılık var mıdır?
- 2: Cinsiyete göre beklentilerinde farklılık var mıdır?

Hipotezler;

- H1: Okul türüne göre beklentilerinde farklılık vardır.
H2: Cinsiyete göre beklentilerinde farklılık vardır.

Araştırmanın önemi: Bu araştırma, 2012 yılında yapılan ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun 6287 (30.3.2012) ile yürürlüğe giren madde 9'a göre 2013-2014 yılı itibariyle eğitim-öğretime başlayan İmam Hatip ortaokullarında okuyan öğrenciler ile diğer ortaokullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresi boyunca aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Verilerden elde edilen sonuçların başta aileler ile Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı ve diğer ilgili birimler ile paylaşılması umularak beklentilerin karşılanması açısından önemli görülmüştür. Zira eğitim öğretim planlamasında ve sportif hizmetlerin yapılmasında daha kaliteli hizmet sunulması için yapılan bilimsel çalışmaların sonuçları yönlendirici olmaktadır. İmam Hatip ortaokulu ve diğer ortaokullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi derslerinin daha verimli ve amaca uygun işlenebilmesi, sağlıklı ders ve spor yapmalarına ilişkin aile ve okulun etkisinin belirlenerek ailede ve okullarda pozitif spor anlayışının benimsenmesi, uygun spor ortamlarının oluşturulması ve eğitim programlarının geliştirilmesi açısından önemli olacağı, ayrıca alanda yapılacak benzer bilimsel çalışmalara katkı sağlayacağı ümit edilmektedir.

Veri toplama aracı: Tesadüfi belirlenen bir imam hatip ortaokulu ve diğer ortaokullardan da bir tanesinin 5.6.7.8. sınıfında okuyan gönüllü 100 öğrenciye ulaşılarak önce açık uçlu anket ile öğrencilerden beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımlarındaki beklentilerini yazmaları istenmiştir. Kendi ifadeleriyle belirttikleri beklentileri açık uçlu anket aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen beklentiler gözden geçirilmiş, anlaşılır şekilde ifade edilerek kapalı uçlu iki seçenekli (Evet-Hayır) ankete dönüştürülmüştür. Alan uzmanlarının görüşleri de alındıktan sonra testin tekrar test yöntemiyle aynı kişilere tekrar uygulanmıştır. Anketin anlaşılır olduğu görüldükten sonra çoğaltılarak belirlenen örneklem gruba uygulanmıştır. Eksiksiz doldurulan 400 anket geçerli sayılmıştır.

Araştırmanın evreni ve örnekleme: Araştırmanın evreni Sakarya ilinde 2013-2014 eğitim/öğretim yılında imam hatip ortaokulu ve diğer ortaokullardaki 5.6.7.8. sınıflarda okuyan 25000 öğrenciden oluşmaktadır. Sakarya ilinde öğrenci sayısının fazla olduğu kent yaşamının içinde bulunan ortaokullar araştırma kapsamına alınmıştır. Bu okullar arasından random (tesadüfi) yöntem ile seçilen Mehmet Demir İmam Hatip Ortaokulu ile Zübeyde Hanım Ortaokulu'ndaki toplam 400 gönüllü öğrenci örnekleme oluşturmuştur.

Araştırmanın istatistikî analizleri: Elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 for Windows paket programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgilerinin yüzdelik dağılımlarının ve sayılarının belirlenmesinde frekans analizi kullanılmıştır. Katılımcıların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresi boyunca aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin demografik değişkenlere göre karşılaştırılmasında ise ki-kare analizinden yararlanılmıştır. Ki-kare analizinde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin frekans ve yüzdelik dağılımları

Değişkenler	Alt değişkenler	F	%
Cinsiyet	Kız	213	53,3
	Erkek	187	46,8
Okul türü	İmam Hatip	200	50,0
	Ortaokul	200	50,0

Tablo 1 İncelendiğinde katılımcıların 213'ü kız ve 187'si de erkek öğrenciden oluştuğu, ayrıca katılımcıların 200'ünün İmam Hatip ortaokulundan 200'ünün de diğer ortaokullardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentilerin katılımcıların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Problemler	Yanıtlar	Tanımlayıcı İstatistik	Cinsiyet		Toplam	Anlamlılık
			Kız	Erkek		
Yarışmalar-maçlar dolayısıyla kaçırıldığım sınav ve ders konularının tekrarı yapılmalıdır.	Evet	F	130	109	239	$\chi^2=,312$ df=1 p=,577
		(%)Satır	54,4	45,6	100,0	
		(%)Sütun	61,0	58,3	59,8	
	Hayır	F	83	78	161	
		(%)Satır	51,6	48,4	100,0	
		(%)Sütun	39,0	41,7	40,3	
Devamsızlık hakkımız okulu temsilen yaptığımız yarışmalarda kullanılmamalıdır.	Evet	F	141	113	254	$\chi^2=1,43$ df=1 p=,232
		(%)Satır	55,5	44,5	100,0	
		(%)Sütun	66,2	60,4	63,5	
	Hayır	F	72	74	146	
		(%)Satır	49,3	50,7	100,0	
		(%)Sütun	33,8	39,6	36,5	
Okuldaki psikoloğumuz (Rehberlik öğretmenlerimiz) yarışmalardan önce veya hafta içi sporcularla biraz daha özel olarak ilgilenmelidirler.	Evet	F	130	118	248	$\chi^2=,181$ df=1 p=,671
		(%)Satır	52,4	47,6	100,0	
		(%)Sütun	61,0	63,1	62,0	
	Hayır	F	83	69	152	
		(%)Satır	54,6	45,4	100,0	
		(%)Sütun	39,0	36,9	38,0	
Okullar arası bir anlaşma yapılarak okul spor salonları ortak kullanıma açılmalı ve gece de okul spor salonlarının hizmete sunulması sağlanmalıdır.	Evet	F	128	126	254	$\chi^2=2,28$ df=1 p=,131
		(%)Satır	50,4	49,6	100,0	
		(%)Sütun	60,1	67,4	63,5	
	Hayır	F	85	61	146	
		(%)Satır	58,2	41,8	100,0	
		(%)Sütun	39,9	32,6	36,5	
Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır.	Evet	F	176	131	307	$\chi^2=8,82$ df=1 p=,003
		(%)Satır	57,3	42,7	100,0	
		(%)Sütun	82,6	70,1	76,8	
	Hayır	F	37	56	93	
		(%)Satır	39,8	60,2	100,0	
		(%)Sütun	17,4	29,9	23,3	

Tablo 2 incelendiğinde sınav günleri belirlenirken müsabaka günlerinin dikkate alınması beklentisi, katılımcıların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($p=,003$). Kız katılımcıların erkek katılımcılara göre daha büyük bir beklentiye sahip olduğu görülmektedir. Okul yöneticileri ve öğretmenler ile ilgili diğer beklentilerin ise katılımcıların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 3. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince aileden beklentilerin katılımcıların cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Beklentiler	Yanıtlar	Tanımlayıcı İstatistik	Cinsiyet		Toplam	Anlamlılık
			Kız	Erkek		
Ailem beden eğitimi ve spor etkinliği yapmam konusunda beni desteklemelidir.	Evet	F	162	137	299	$\chi^2=,412$ df=1 $p=,521$
		(%)Satır	54,2	45,8	100,0	
		(%)Sütun	76,1	73,3	74,8	
	Hayır	F	51	50	101	
		(%)Satır	50,5	49,5	100,0	
		(%)Sütun	23,9	26,7	25,3	
Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır.	Evet	F	142	125	267	$\chi^2=,001$ df=1 $p=,970$
		(%)Satır	53,2	46,8	100,0	
		(%)Sütun	66,7	66,8	66,8	
	Hayır	F	71	62	133	
		(%)Satır	53,4	46,6	100,0	
		(%)Sütun	33,3	33,2	33,3	
Ailem yarışmalarına gelip beni izlemelidir.	Evet	F	156	142	298	$\chi^2=,381$ df=1 $p=,537$
		(%)Satır	52,3	47,7	100,0	
		(%)Sütun	73,2	75,9	74,5	
	Hayır	F	57	45	102	
		(%)Satır	55,9	44,1	100,0	
		(%)Sütun	26,8	24,1	25,5	
Beni devamlı beden eğitimi ve spor etkinliği için teşvik etmelidir.	Evet	F	116	129	245	$\chi^2=8,85$ df=1 $p=,003$
		(%)Satır	47,3	52,7	100,0	
		(%)Sütun	54,5	69,0	61,3	
	Hayır	F	97	58	155	
		(%)Satır	62,6	37,4	100,0	
		(%)Sütun	45,5	31,0	38,8	
Ailemin antrenmanlarımı izlemeye gelmesi, düzenli ve planlı olmamı sağlar.	Evet	F	154	135	289	$\chi^2=,001$ df=1 $p=,981$
		(%)Satır	53,3	46,7	100,0	
		(%)Sütun	72,3	72,2	72,3	
	Hayır	F	59	52	111	
		(%)Satır	53,2	46,8	100,0	
		(%)Sütun	27,7	27,8	27,8	
Ailemle birlikte beden eğitimi ve spor etkinliği yapmamız, aile içi işbirliğimizi artırır, iletişimimizi güçlendirir.	Evet	F	157	133	290	$\chi^2=,334$ df=1 $p=,563$
		(%)Satır	54,1	45,9	100,0	
		(%)Sütun	73,7	71,1	72,5	
	Hayır	F	56	54	110	
		(%)Satır	50,9	49,1	100,0	
		(%)Sütun	26,3	28,9	27,5	

Tablo 3 incelendiğinde aileden beklentiler konusunda ailenin beden eğitimi ve spora teşvik etme beklentisi katılımcıların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir ($p=,003$). Teşvik konusunda erkeklerin beklentisinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer beklentiler ise katılımcıların cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($p>0,05$).

Tablo 4. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentilerin katılımcıların eğitim gördükleri okul türüne göre karşılaştırılması

Problemler	Yanıtlar	Tanımlayıcı İstatistik	Okul Türü		Toplam	Anlamlılık
			İmam Hatip	Ortaokul		
Yarışmalar-maçlar dolayısıyla kaçırduğım sınav ve ders konularının tekrarı yapılmalıdır.	Evet	F	126	113	239	$x^2=1,75$ df=1 $p=,185$
		(%)Satır	52,7	47,3	100,0	
		(%)Sütun	63,0	56,5	59,8	
	Hayır	F	74	87	161	
		(%)Satır	46,0	54,0	100,0	
		(%)Sütun	37,0	43,5	40,3	
Devamsızlık hakkımız okulu temsilen yaptığımız yarışmalarda kullanılmamalıdır.	Evet	F	128	126	254	$x^2=,043$ df=1 $p=,835$
		(%)Satır	50,4	49,6	100,0	
		(%)Sütun	64,0	63,0	63,5	
	Hayır	F	72	74	146	
		(%)Satır	49,3	50,7	100,0	
		(%)Sütun	36,0	37,0	36,5	
Okuldaki psikoloğumuz (Rehberlik öğretmenlerimiz) yarışmalardan önce veya hafta içi sporcularla biraz daha özel olarak ilgilenmelidirler.	Evet	F	121	127	248	$x^2=,382$ df=1 $p=,537$
		(%)Satır	48,8	51,2	100,0	
		(%)Sütun	60,5	63,5	62,0	
	Hayır	F	79	73	152	
		(%)Satır	52,0	48,0	100,0	
		(%)Sütun	39,5	36,5	38,0	
Okullar arası bir anlaşma yapılarak okul spor salonları ortak kullanıma açılmalı ve gece de okul spor salonlarının hizmete sunulması sağlanmalıdır.	Evet	F	119	135	254	$x^2=2,76$ df=1 $p=,097$
		(%)Satır	46,9	53,1	100,0	
		(%)Sütun	59,5	67,5	63,5	
	Hayır	F	81	65	146	
		(%)Satır	55,5	44,5	100,0	
		(%)Sütun	40,5	32,5	36,5	
Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır.	Evet	F	161	146	307	$x^2=3,15$ df=1 $p=,076$
		(%)Satır	52,4	47,6	100,0	
		(%)Sütun	80,5	73,0	76,8	
	Hayır	F	39	54	93	
		(%)Satır	41,9	58,1	100,0	
		(%)Sütun	19,5	27,0	23,3	

Katılımcıların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince okuldan beklentileri, katılımcıların eğitim gördükleri okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 5. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince aileden beklentilerin katılımcıların eğitim gördükleri okul türüne göre karşılaştırılması

Beklentiler	Yanıtlar	Tanımlayıcı İstatistik	Okul Türü		Toplam	Anlamlılık
			İmam Hatip	Ortaokul		
Ailem beden eğitimi ve spor etkinliği yapmam konusunda beni desteklemelidir.	Evet	F	145	154	299	$\chi^2=1,07$ df=1 p=,300
		(%)Satır	48,5	51,5	100,0	
		(%)Sütun	72,5	77,0	74,8	
	Hayır	F	55	46	101	
		(%)Satır	54,5	45,5	100,0	
		(%)Sütun	27,5	23,0	25,3	
Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır.	Evet	F	116	151	267	$\chi^2=13,79$ df=1 p=,000
		(%)Satır	43,4	56,6	100,0	
		(%)Sütun	58,0	75,5	66,8	
	Hayır	F	84	49	133	
		(%)Satır	63,2	36,8	100,0	
		(%)Sütun	42,0	24,5	33,3	
Beni devamlı beden eğitimi ve spor etkinliği için teşvik etmelidir.	Evet	F	107	138	245	$\chi^2=10,12$ df=1 p=,001
		(%)Satır	43,7	56,3	100,0	
		(%)Sütun	53,5	69,0	61,3	
	Hayır	F	93	62	155	
		(%)Satır	60,0	40,0	100,0	
		(%)Sütun	46,5	31,0	38,8	
Müسابaka ve yarışmaları izlemeye gelmelidir.	Evet	F	149	150	299	$\chi^2=,013$ df=1 p=,908
		(%)Satır	49,8	50,2	100,0	
		(%)Sütun	74,5	75,0	74,8	
	Hayır	F	51	50	101	
		(%)Satır	50,5	49,5	100,0	
		(%)Sütun	25,5	25,0	25,3	
Beden eğitimi ve spor etkinliği yapmam için gerekli tüm malzemeyi temin etmelidir.	Evet	F	121	143	264	$\chi^2=5,39$ df=1 p=,020
		(%)Satır	45,8	54,2	100,0	
		(%)Sütun	60,5	71,5	66,0	
	Hayır	F	79	57	136	
		(%)Satır	58,1	41,9	100,0	
		(%)Sütun	39,5	28,5	34,0	
Ailemin antrenmanlarımı izlemeye gelmesi, düzenli ve planlı olmamı sağlar.	Evet	F	135	154	289	$\chi^2=4,50$ df=1 p=,034
		(%)Satır	46,7	53,3	100,0	
		(%)Sütun	67,5	77,0	72,3	
	Hayır	F	65	46	111	
		(%)Satır	58,6	41,4	100,0	
		(%)Sütun	32,5	23,0	27,8	
Ailemin spor yapacağım branşı belirlerken kararlarımı saygı duymasın, kendime güvenimi artırır.	Evet	F	155	149	304	$\chi^2=,493$ df=1 p=,482
		(%)Satır	51,0	49,0	100,0	
		(%)Sütun	77,5	74,5	76,0	
	Hayır	F	45	51	96	
		(%)Satır	46,9	53,1	100,0	
		(%)Sütun	22,5	25,5	24,0	

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların aileden beklentilerinden “Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır”(p=,000) beklentisi, “Beni devamlı beden eğitimi ve spor etkinliği için teşvik etmelidir”(p=,001) beklentisi ve “Beden eğitimi ve spor etkinliği yapmam için gerekli tüm malzemeyi temin etmelidir” (p=,020) beklentisi ve “Ailemin antrenmanlarımı izlemeye gelmesi, düzenli ve planlı olmamı sağlar”(p=,034) beklentilerinde anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin beklentilerinin imam hatip okulunda öğrenim gören öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek oranda olduğu görülmektedir (p<0,05). Aileden beklentilerin diğerlerinde ise katılımcıların eğitim gördükleri okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir (p>0,05).

Tartışma Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma sonucunda, toplanan verilerden elde edilen bulgular değerlendirilmiş, tartışması yapılmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır; değerlendirmeler katılımcıların cinsiyetine ve okul türlerine göre yapılmıştır.

Araştırma sonucu; Erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin çoğu paralellik gözlenmiş olup bir beklentide farklılık görülmüştür; “Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır” (p=,003) beklentisine kız öğrencilerin daha fazla katılım sağladığı ortaya konmuştur (Tablo 2).

Erkek ve Kız öğrencilerin Aileden beklentilerinde de paralellik gözlenmiş olup yine bir beklentide farklılık görülmüştür; “Beni devamlı beden eğitimi ve spor etkinliği için teşvik etmelidir” (p=,003) beklentisine erkek öğrencilerin daha fazla katılım sağladığı ortaya konmuştur (Tablo 2) cinsiyete göre değerlendirilen bu sonuçlar, Pehlivan (2009)’ın çalışmasındaki sonuçlarla örtüşmektedir.

Ayrıca İmam Hatip ortaokulu ve diğer ortaokul öğrencilerinin okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentilerinde farklılık olmadığı, katılımcıların okullarından beklentilerinin benzerlik gösterdiği, bütün maddelere katılımın yüksek oranda olduğu görülmüştür. Bu da okulların devlet okulları olması ve benzer yönetim anlayışına ve aynı imkânlarla sahip olmalarıyla açıklanabilir (Tablo 4).

Aile ile ilgili beklentilerde ise farklılık olduğu görülmüştür; “Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır” (p=,000), “Beni devamlı beden eğitimi ve spor etkinliği için teşvik etmelidir” (p=,001), “Beden eğitimi ve spor etkinliği yapmam için gerekli tüm malzemeyi temin etmelidir” (p=,020), “Ailemin antrenmanlarımı izlemeye gelmesi, düzenli ve planlı olmamı sağlar” (p=,034), beklentilerinde diğer ortaokul öğrencilerinin İmam Hatip Ortaokulu’nda okuyan öğrencilerden daha fazla katılım sağladığı görülmüştür (Tablo 5) bu sonuçlar Öncü (2007)’nün araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermiştir. Aileden diğer beklentilerde ise katılımcıların eğitim gördükleri okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur. Genel olarak diğer ortaokul öğrencilerinin İmam Hatip öğrencilerine göre beden eğitimi ve spor etkinliklerine daha fazla katılım gösterdikleri için aileden beklentilerinin daha fazla olduğu şeklinde yorumlanabilir. Okul türüne göre değerlendirilen bu sonuçlar Keskin (2006)’ın çalışmasındaki sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Sonuç olarak; öğrencilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım süresince aile, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin neler olduğu belirlenmiştir. Beklentilerden bazılarının öğrencilerin okudukları okul türü ve cinsiyete göre de farklılık gösterdiği ortaya koyulmuştur. Bu da kurulan hipotezlerin (H1, H2) kabul edildiğini göstermiştir.

Bu araştırma sonuçlarının, beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılan ortaokul öğrencilerin beklentilerinin belirlenmesi ve onlara yönelik çözüm üretilmesi, açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırma sonucunda çözüm gerektiren beklentiler aşağıda sıralanmıştır;

- Okullarda öğrencilerin sınav günleri belirlenirken müsabaka günlerinin dikkate alınması,
- Okullarda öğrencilerin yarışmalar-maçlar dolayısıyla kaçırıldığı sınav ve ders konularının tekrarının yapılması,
- Okullarda öğrencilerin devamsızlık hakkı okulu temsilen katıldığı yarışmalarda kullanılmaması,

-Okullardaki Rehberlik öğretmenlerinin yarışmalardan önce sporcu öğrencilerle daha fazla ve özel olarak ilgilenmesi,

-Ailelerin çocuklarını beden eğitimi ve spora teşvik etmesi ve birlikte spor yapmaları konusunda bilinçlendirilmeleri şeklindedir.

Çözüm odaklı yapılan bu tür bilimsel çalışmaların aile, okul yönetimi, öğretmenler ve ilgili kurumlar tarafından dikkate alınarak bu beklentilere yönelik çözüm üretilmesi umulmaktadır. Ayrıca benzer çalışmaların özel okullarda ve eğitimin diğer kademelerinde de yapılması önerilebilir.

Kaynaklar

- Arslan, R. (1979). *Beden Eğitimi Bilgileri*, s.102, Ankara.
- Erkal M.E., Güven Ö., Ayan, D. (1998). *Sosyolojik Açıdan Spor*, Derya Yayınları, s.120-123, İstanbul.
- Harmandar, İ.H., Özdilek, Ç., Göral, M. (2000). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*, Alp Ofset, Kütahya.
- Hergüner, G. (1991). *Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Rolü Ve Önemi*, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 6,s,91 Samsun.
- Hergüner, G. (1992). *Eğitim – Spor İlişkisi*, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Aralık, Sayı 7, S.61, Samsun.
- Hergüner, G. (2015). *Spor Tanımı*, Spor Bilimleri Fakültesi, Öğretim üyesi ofisi (Röportaj; Ahmet Dönmez) 24 Kasım, saat 14:00, Sakarya.
- Keskin, V. (2006). *Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne Ve Babaların Beklentileri*, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon.
- Keten, M. (1974). *Türkiye’de Spor*, Ayyıldız Matbaası, Ankara.
- Küntay, E. (1991). *Çocuk ve Gençlerde Davranış Bozukluğunu Düzeltici Önlem Olarak Spor*, Meva Matbaacılık, İstanbul
- Larson, C.A. (1970). *Curriculum Foundation and Standarts for Physical Education*. Englewood Cliffs, New Jersey.
- Mckay, J.P., Pearson, K. (1988). *Sociodemographic Characteristics of Elite Australian Athletes*, Eds: Mangon, J., Small, R. , Sport, Culture and Society, New York.
- Öncü, E. (2007). *Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları Ve Beklentileri*, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Özguven, M. (1996). *Toplum Bilimlerine Giriş*. Ekin Kitabevi, Bursa.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*, Bağırhan Yayınları, Ankara.
- Öztürk, Ü. (1982). *Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi*, Güven Matbaası, s.9. İstanbul.
- Pehlivan, Z. (2009). Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri Ve Spora Katılımın Önündeki Engeller, *Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, VII (2) 69-76.
- Seraslan, M.Z. (1997). *Spor Talebini Yönlendiren ve Etki Eden İç ve Dış Pazarlama Çevresi Faktörlerine İlişkin Araştırma*. Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu II. Spor Bilimleri Kongresi (8-9 Mayıs 1997; İstanbul).
- Şimşek, K.Y. (2005), *Çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin görüşlerinin değerlendirilmesi* (2005 Eskişehir il örneği), Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Yetim, A. (2005). *Sosyoloji ve Spor*, Morpa Kültür Yayınları, s.131-209, İstanbul.

Extended English Abstract

Meaning and Significance: This study intends to determine the expectations of students attending imam-hatip middle schools and other middle schools from their families, school principals and teachers throughout their participation in physical education and sports activities and considers it important to share the results obtained from the data with the Ministry of National Education, the Head Council of Education and Morality, the Ministry of Youth and Sports, and relevant units. For the results of scientific studies provides guidance in providing higher-quality service in the planning of education and training and the structuring of sports services. The study is expected to be important in ensuring more productive and expedient physical education courses for students attending imam-hatip middle schools and other middle schools, in the determination of the impact of the family and school on their engagement in healthy courses and sports activities, in the adoption of a positive understanding of sports in families and schools, in the creation of appropriate sports environments and development of appropriate educational curricula, and it is also expected to contribute to the future scientific studies in the field.

Aim: This study aims to determine the expectations of students attending imam-hatip middle schools and other middle schools from their families, school principals and teachers throughout their participation in physical education and sports activities. Furthermore, another aim is to compare the determined expectations across genders and school types.

Scope: The research includes 25,000 students at 5th, 6th, 7th and 8th grades of middle schools including imam-hatip middle schools which began providing education during the 2013-2014 school year pursuant to the Article 9 that entered into force through the law no. 6287 (30 March 2012) regarding amendments in primary education law and some other laws. The schools that were included in the scope of the study were those middle schools located in the urban area of the province of Sakarya where the number of students were high. The sample was made up of a total of 400 voluntary students attending Mehmet Demir Imam-Hatip Middle School and Zübeyde Hanım Middle School which were selected through random sampling method from among these schools.

Limitations: Development of the tool used in the research: First, with open ended questionnaire, students were asked to write down their expectations they encountered with during physical education and sports activities by reaching 100 volunteer students studying at 5th, 6th, 7th and 8th grades in an Imam Hatip Secondary School and in one of the other Secondary Schools which were determined randomly. Expectations that they specified with their own expressions were collected by open ended questionnaire. The acquired expectations were reviewed and turned into a closed ended two choice questionnaire (Yes-No) by being specified clearly. After the views of field experts were taken, the test was applied to same people with retest method. After seeing that the questionnaire is comprehensible, it was multiplied and applied to the sample group specified. 400 questionnaires which were filled in completely were considered valid.

Method: A descriptive method was used in the study in order to determine the situation. The population of the study is composed of 25,000 students at the 5th, 6th, 7th and 8th grades of imam-hatip middle schools and other middle schools in Sakarya during the 2013-2014 school year. The sample is made up of a total of 400 voluntary students from Mehmet Demir Imam-Hatip Middle School and Zübeyde Hanım Middle School which were randomly selected from among these schools.

The SPSS 15.0 for Windows software was used for the analysis of the obtained data. Frequency analysis was employed to determine the numbers and the percentage distribution of the demographic data of the participants. Chi-square analysis was used to compare across demographic variables the expectations of the respondents from their families, school principals and teachers throughout their participation in physical education and sports activities. Significance level was determined to be $p < 0.05$ in the chi-square analysis.

Findings: Table 1 shows that 213 of the respondents are female and 187 are male and that 200 of the respondents are from the Imam-Hatip Middle School and 200 are from the other middle school. As demonstrated in Table 2, the expectation for the dates of sports events to be taken into consideration in the determination of the exam days significantly differ by the gender of the respondent ($p = .003$). Female respondents seem to have a greater expectation in comparison with male respondents. Other expectations in relation to school principals and teachers do not exhibit statistically significant differences by gender ($p > 0.05$). Regarding the expectations from the family, Table 3 indicates that the expectation for the family to encourage physical education and sports exhibits a statistically significant difference across the gender of the respondent ($p = .003$). Male respondents have higher expectations for encouragement. Other expectations do not differ significantly by the gender of the respondent ($p > 0.05$). As shown in Table 4, the respondents' expectations from their schools in relation to their participation in physical education and sports do not exhibit statistically significant differences by the type of school the respondents attend ($p > 0.05$). In relation to the respondents' expectations from their families, Table 5 shows that there is significant difference in the expectations "My family should not attribute my failure in lessons to sports" ($p = .000$), "My family should always encourage me to participate in physical education and sports activities" ($p = .001$), "My family should provide all necessary materials for my participation in physical education and sports activities" ($p = .020$), and "If my family comes to watch my trainings, this makes me more neat and organized" ($p = .034$). The students attending the other middle school have significantly higher expectations than the students of imam-hatip middle school have ($p < 0.05$). As for other expectations from the family, there seems to be no statistically significant difference by the type of school the respondent attends ($p > 0.05$).

Conclusion: Compared to the male students, the female students have a higher expectation for the dates of sports events to be taken into consideration when determining the exam dates. As for the expectations related to the school, the students significantly agree that "the exams and classes that I miss due to competitions-matches should be repeated", "the competitions in which we participate on behalf of the school should not be counted as an absence from school", "our psychologist (counselor) in school should care for the athletes more specially before the competitions or during the weekdays", "the sports halls of schools should be open for common use through an agreement among schools, and the sports halls of schools should be in service in the evenings, too" (Table 2). Regarding the expectations from the family, the male students have a higher expectation for the family to encourage physical education and sports in comparison with the female students (Table 3). As for the expectations from the family, there seems to be a significant difference in the expectations "My family should not attribute my failure in lessons to sports" and "My family should always encourage me to participate in physical education and sports activities" by the type of school; the students attending the middle school seem to have a significantly higher expectation than the students of imam-hatip middle school have (Table 5). There is no statistically significant difference by the type of school in other expectations from the family (Table 5).

In consequence of the study, it was observed that the male and female students exhibited similar levels in most of the expectations from school principals and teachers while a difference was found in one expectation; the female students agreed more with the expectation "The dates of sports events should be taken into consideration when the exam dates are being determined" ($p = .003$).

Similarly, the female and male students had similar expectations from the family while a difference was found in one of the expectations; it was found that the male students agreed more with the expectation “My family should always encourage me to participate in physical education and sports activities” ($p=.003$).

Besides, it was found that there was no difference in the expectations of the students of both imam-hatip middle school and the other middle school from the school principals and teachers, that the respondents exhibited similar expectations from their schools, and that there was a high agreement with all items. This can be explained by the fact that these schools are state schools, they are managed with similar mentalities, and they have the same facilities.

However, the expectations from the family exhibited differences; it was found that in comparison with the students of the imam-hatip middle school, the students of the other middle schools showed higher agreement with the expectations “My family should not attribute my failure in lessons to sports” ($p=.000$), “My family should always encourage me to participate in physical education and sports activities” ($p=.001$), “My family should provide all necessary materials for my participation in physical education and sports activities” ($p=.020$), and “If my family comes to watch my trainings, this makes me more neat and organized” ($p=.034$). The higher expectations of the students of the other middle school from their families can be explained through the fact that they usually participate in physical education and sports activities more than the students of the imam-hatip middle school do.

In consequence, this study determined what students expected from their families, school principals and teachers in relation to their participation in physical education and sports activities. It was revealed that some of the expectations differed by the type of school that the respondent attends and by the gender of the respondent. This showed that the hypotheses (H1, H2) are verified.

It is believed that the conclusions of this study will contribute to the field in terms of determining the expectations of the middle school students participating in physical education and sports activities and producing solutions for them. In consequence of the study, the following expectations are found to need resolution: taking the dates of sports events into consideration when determining the exam dates in schools; repeating the exams and classes that the students miss because of competitions-matches; the competitions in which the students participate on behalf of the school not being counted as absence from school; counselors caring for the student athletes for more time and more specially before the competitions; families encouraging their children to participate in physical education and sports, and raising their consciousness to participate in sports with their children.

It is hoped that such solution-oriented scientific studies are taken into consideration by families, school managements, teachers, and relevant institutions, and that solutions are produced for these expectations. Furthermore, it can be recommended that similar studies be carried out in private schools and at other levels of education.